

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci

žalobkyně: **I. M.**, bytem,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 25, 225 08 Praha

5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 9. 2018, č. j.: RN-695 414 0952-315-JŠ

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

Odůvodnění:

- 1. Včas podanou žalobou žalobkyně napadala rozhodnutí žalované z 11. 9. 2018, označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kdy žalovaná v námitkovém řízení

rozhodla tak, že se zamítají námitky žalobkyně a rozhodnutí ČSSZ č. j. R-11.6.2018-424/695 414 0952 ze dne 11. 6. 2018 se potvrzuje.

2. Žalobní námitka žalobkyně spočívala v tom, že s vydaným rozhodnutím žalované v námitkovém řízení nesouhlasí, neboť její zdravotní stav je vážný, neboť s ohledem na svůj zdravotní stav musí mít právě ze zdravotního hlediska nárok na invalidní důchod. Žije pouze z dávek v hmotné nouzi, které činí pouze 3.000 Kč, z toho polovinu dostává v přidělových lístcích, z těchto finančních prostředků se nedá vyjít. Domáhala se proto zrušení napadeného rozhodnutí a přiznání invalidního důchodu.
3. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že napadeným rozhodnutím byly zamítnuty námitky žalobkyně podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, uplatněné proti rozhodnutí ze dne 11. 6. 2018, č. j. R-11.6.2018-424/695 414 0952, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), a rozhodnutí bylo potvrzeno. Ze správního spisu žalobkyně žalovaná zjistila, že dne 24. 1. 2018 uplatnila žalobkyně žádost o přiznání invalidního důchodu ode dne vzniku nároku na tuto dávku.
4. Podle ust. § 26 zdp se pro účely tohoto zákona považuje za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav takový zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
5. Podle ust. § 38 zdp pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle ust. § 29, popř. byl-li přiznán starobní důchod podle ust. § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo se stal invalidním následkem pracovního úrazu.
6. Podle § 39 odst. 1 zdp je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%.
7. Podle odst. 2 citovaného ustanovení, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35%, avšak nejvíce o 49%, jedná se o invaliditu I. stupně, při poklesu pracovní schopnosti nejméně o 50%, avšak nejvíce o 69%, jedná se o invaliditu II. stupně a jestliže jde o pokles pracovní schopnosti nejméně o 70%, jedná se o invaliditu III. stupně.
8. V předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem a v případě, kdy žalovaná rozhoduje o nároku na plný nebo částečný invalidní důchod (do 31. 12. 2009), o nároku na invalidní důchod I., II. nebo III. stupně (od 1. 1. 2010) a o datu vzniku invalidity, je rozhodnutí žalované závislé především na

odborném lékařském posouzení. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů ve věcech sociálního zabezpečení, státní sociální podpory a sociální péče při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách posuzují dle § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, okresní správy sociálního zabezpečení. Za tím účelem svými lékaři posuzují mimo jiné i invaliditu žadatelů o příslušnou dávku důchodového pojištění.

9. Ve věci byl vyhotoven posudek lékaře OSSZ v Jihlavě ze dne 7. 3. 2018, dle něhož
 - se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zdp,
 - je invalidní podle § 39 odst. 1 zdp. Jde o invaliditu III. stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. c) zdp.
10. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 70%, vznik invalidity byl stanoven dnem 7. 2. 2018.
11. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položce 6d, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60%. Vzhledem k jeho vlivu na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10%, celkově činí 70%.
12. Žalobkyně tedy splnila první podmínku pro přiznání nároku na invalidní důchod, ovšem druhá podmínka, a to potřebná doba pojištění naplněna nebyla.
13. Podle ust. § 40 odst. 1 zdp činí potřebná doba pojištění u pojištěnce ve věku do 20 let méně než jeden rok, od 20 let do 22 let jeden rok, od 22 let do 24 let dva roky, od 24 let do 26 let tři roky, od 26 let do 28 let čtyři roky a nad 28 let pět roků. Potřebná doba pojištění se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem plné invalidity.
14. Podle odst. 2 citovaného ustanovení se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce staršího 38 let považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních dvacet let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
15. Z údajů nacházejících se v evidenci žalované a těch, které žalobkyně uvedla při podání žádosti, vyplývá, že tato v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity, tj. v období od 7. 2. 2008 do 6. 2. 2018, získala pouze jeden rok pojištění,

a v období dvaceti let před vznikem invalidity, tj. v době od 7. 2. 1998 do 6. 2. 2018, získala pouze pět roků a 294 dnů pojištění.

16. Žalovaná tedy dne 11. 6. 2018 vydala rozhodnutí, kterým žalobkyni žádost o invalidní důchod zamítla pro nesplnění podmínek ust. § 38 písm. a) zdp.
17. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně v zákonné lhůtě uplatnila námitky. Žalovaná v rámci řízení o námitkách přezkoumala invaliditu žalobkyně ve smyslu ust. § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb. a provedla nové posouzení jejího zdravotního stavu.
18. Současně byl pracovištěm ČSSZ Brno, oddělení LPS dne 23. 8. 2018 vypracován posudek o invaliditě žalobkyně, dle něhož
 - se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ust. § 26 zdp
 - je invalidní podle § 39 odst. 1 zdp. Jde o invaliditu II. stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) zdp. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 60%, vznik invalidity byl stanoven dnem 31. 10. 2017.
19. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole VI., položka 6c, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 50%. Vzhledem k jeho vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10%, celkem činí 60%.
20. V rozhodném období deseti let před vznikem invalidity II. stupně, tj. v době od 31. 10. 2007 do 30. 10. 2017, získala pouze jeden rok pojištění a v období dvaceti let před vznikem invalidity, tj. v době od 31. 10. 1997 do 30. 10. 2017, získala pouze 6 roků a 28 dnů pojištění.
21. Jak již žalovaná uvedla výše, v předmětné věci se jedná o dávku podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem. Přestože žalobkyně byla uznána invalidní pro invaliditu, nesplnila další z podmínek nároku na předmětnou dávku důchodového pojištění taxativně stanovenou právními předpisy, a to potřebnou dobu pojištění.
22. S ohledem na uvedený posudek a shora citované ustanovení žalovaná vydala napadené rozhodnutí ze dne 11. 9. 2018, kterým námitky žalobkyně zamítla a předchozí rozhodnutí ze dne 11. 6. 2018, potvrdila.
23. Při vydání napadeného rozhodnutí žalovaná zhodnotila veškerou prokázanou a doloženou dobu pojištění žalobkyně. Pro posouzení podmínky potřebné doby pojištění žalobkyně pro získání nároku na důchod bylo přihlédnuto i k době vedení v evidenci úřadu práce po 31. 12. 1995 jako uchazeče o zaměstnání s tím, že dobu, po kterou náležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci lze

hodnotit v rozsahu nejvýše tří let, a tato doba tří let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod. Doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do podmínky potřebné doby pojištění započítává v rozsahu nejvýše 1 roku a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání; za dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti, se přitom považuje též doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné (§ 5 odst. 2 písm. a/ zdp).

24. Žalovaná je přesvědčena, že posudky vypracované lékaři OSSZ Jihlava a lékařem pracoviště ČSSZ Brno, oddělení lékařské posudkové služby, byl plně posouzen a zjištěn zdravotní stav žalobkyně. Oba posudky považuje žalovaná za objektivní.
25. Ve věci žalovaná odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí, a s ohledem na námitky žalobkyně navrhovala důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
26. Za daného stavu věci žalovaná setrvala na svém rozhodnutí z 11. 9. 2018 a navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
27. Krajský soud v Brně po podání žaloby nechal znovu posoudit zdravotní stav a schopnost výdělečné činnosti žalobkyně a požádal o vypracování posudku PK MPSV ČR, pracoviště v Brně. Posudková komise jednala dne 4. 4. 2019, posudek vypracovala ve správném složení posudkové komise, kdy kromě předsedy posudkové komise byla přítomna jako další lékařka, lékařka pracující v oboru neurologie.
28. Z uvedeného posudku soud zjistil, že v případě žalobkyně se jedná o ženu ve věku 49 let, posuzovanou jako prodavačku, s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který je způsoben roztroušenou sklerózou, což je rozhodující příčina. Tato se rozvíjí zřejmě delší dobu, a to i s ohledem na současnou výši EDSS skóre, které je 6,0. Roztroušená skleróza byla u posuzované ženy prokázána neurologickým vyšetřením z 31. 10. 2017, kdy byla stanovena diagnosa. U posuzované ženy se jedná o paretické pravostranné postižení. Na horních končetinách je postižení lehkého stupně a na dolních končetinách středně těžkého stupně. U posuzované ženy nejsou prokázány sfinkterové potíže ani oční postižení. Posuzovaná žena se pohybuje s oporou o francouzskou hůl. Ostatní choroby, zejména epilepsie a páteřní bolestivý syndrom, mají menší dopad na pokles pracovní schopnosti.
29. Hodnoceno dle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., v platném znění k datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ dle kapitoly VI., položka 6c - středně těžké funkční postižení (středně těžká porucha motoriky, chůze je možná na kratší vzdálenost, některé aktivity jsou omezeny, EDSS je 6,0) - míra poklesu pracovní schopnosti je 50%.

30. S ohledem na schopnost posuzované využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a pokračovat v předchozí výdělečné činnosti je pokles pracovní schopnosti větší, než odpovídá poklesu pracovní schopnosti u rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Proto tuto horní hranici dále PK MPSV navyšuje o možných až 10% a celkový pokles pracovní schopnosti je 60%.
31. U posuzované ženy není prokázáno těžké či zvlášť těžké funkční postižení způsobené roztroušenou sklerózou. Není prokázána výrazná spasticita na dvou končetinách či těžké poruchy motoriky, ataxie, afektivní nebo kognitivní poruchy závažného stupně.
32. Nelze tedy hodnotit dle přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb. v platném znění k datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ dle kapitoly VI., položka 6d nebo 6e.
33. Dle vyšetření z 31. 10. 2017 je rozvoj nemoci posuzovanou ženou subjektivně udávaný v rozmezí předchozích 2-3 let. V tomto období neexistuje jakýkoliv lékařský nález, ať již odborný či od praktického lékaře, který by potvrzoval tyto obtíže. Stejně tak není doloženo, že by posuzovaná žena byla systematicky léčena pro epilepsii, která se nyní nově zdekompenzovala a posuzované ženě byla proto nasazena léčba.
34. Stanovení vzniku invalidity je dnem neurologického vyšetření, kdy byla potvrzena diagnóza, a to 31. 10. 2017.
35. Vzhledem k nepříznivé prognóze PK MPSV upouští od dalších kontrol.
36. PK MPSV zhodnotila zdravotní stav posuzované ženy v souladu s posudkem lékaře LPS ČSSZ z 23. 8. 2018.
37. Posuzovaná žena není schopna práce fyzicky náročné, práce v horkých provozech, ve výškách, u točivých strojů, neschopna řídit motorové vozidlo.
38. K datu vydání napadeného rozhodnutí byla posuzovaná žena invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu druhého stupně pro pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 60% a datum vzniku invalidity II. stupně byl stanoven na den 31. 10. 2017.
39. Krajský soud v Brně ve věci nařídil soudní jednání na den 5. 6. 2019, z tohoto jednání se žalobkyně omluvila.
40. Zástupkyně žalované u jednání soudu uvedla, že provedení žádných dalších důkazů nenavrhuje, k posudku PK MPSV ČR ze dne 4. 4. 2019 nemá žádné výhrady, ani k datu vzniku invalidity u žalobkyně ke dni 31. 10. 2017. Jak vyplývá z podkladů založených v dávkovém spise žalobkyně vedené žalovanou, žalobkyně potřebnou dobu pojištění nesplnila, nesplnila tedy obě zákonné podmínky pro vznik invalidity a navrhovala proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

41. Krajský soud v Brně měl k dispozici dávkový spis žalobkyně vedený žalovanou, ve kterém jsou založeny veškeré podklady týkající se doby pojištění žalobkyně, všechny jsou uvedeny osobním listu důchodového pojištění žalobkyně ze dne 11. 6. 2018.
42. Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se
- a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popř. byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo
 - b) invalidním následkem pracovního úrazu.
43. Podle § 40 odst. 1 písm. f) uvedeného zákona potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let 5 roků.
44. Podle odst. 2 § 40 potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních dvacet let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
45. Ze shora citovaných zákonných ustanovení vyplývá, že aby vznikl pojištěnci nárok na invalidní důchod, musí splnit dvě podmínky, tzn., že musí být invalidním a získat potřebnou dobu pojištění.
46. Pokud jde o žalobkyni, ta splnila pouze jednu podmínku, jak vyplývá ze zkoumání jejího zdravotního stavu PK MPSV ČR, pracoviště v Brně a jak vyplývá předtím i z posouzení jejího zdravotního stavu lékařem ČSSZ v rámci námitkového řízení.
47. Z posudku PK MPSV ČR ze dne 4. 4. 2019, který je shodný s posouzením zdravotního stavu lékařem ČSSZ v rámci námitkového řízení vyplývá, že žalobkyně je invalidní pro invaliditu II. stupně a datum vzniku invalidity je stanoveno dnem 31. 10. 2017.
48. Z podkladů, které jsou založeny v dávkovém spise žalobkyně, však vyplývá, že žalobkyně nesplnila druhou z podmínek stanovených v ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, která se nedá v žádném případě obejít, a to je získání potřebné doby pojištění stanovené s ohledem na věk žalobkyně v § 40 odst. 1 písm. f) a § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.
49. Soud musí tedy uzavřít, že žalobkyně sice splnila podmínku zdravotní, tedy je invalidní pro invaliditu II. stupně pro svůj zdravotní stav, nesplnila však potřebnou

dobu pojištění a proto jí nevznikl nárok na invalidní důchod. Právě z důvodu nesplnění potřebné doby pojištění tedy žalobkyni nárok na invalidní důchod nevznikl, nelze posuzovat pouze otázku zdravotní, a proto soud musel jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) žalobu zamítnout.

50. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. Žalobkyně neměla úspěch, náklady řízení jí proto nebyly přiznány, pokud jde o žalovanou, nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. června 2019

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně